

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Onderwerp	Budget opvang vluchtelingen Oekraïne
Portefeuillehouder	Simon Fortuyn
Registratienummer	BR2200018
Datum raad	12/05/2022

Gevraagde beslissing:

1. Een exploitatiebudget van € 1,0 miljoen beschikbaar te stellen voor de opvang vluchtelingen Oekraïne.
2. Hiervoor een bestemmingsreserve 'Opvang vluchtelingen Oekraïne' te vormen met een voorlopige looptijd van 2 jaar.
3. Deze reserve te vormen ten laste van de Algemene Reserve.

0. Samenvatting

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne is een omvangrijke vluchtelingenstroom op gang gekomen. Een deel van deze vluchtelingen vangen we in Nederland op. Gezien de aantallen en mogelijke duur van de opvang is landelijk sprake van een 'crisisituatie', een zogenoemde GRIP 5. De opvang vindt plaats bij particulieren (Particuliere opvang Oekraïense vluchtelingen; hierna POO) en via de (gemeentelijke) overheid (Gemeentelijke opvang Oekraïense vluchtelingen; hierna: GOO). In beide gevallen is inzet van de gemeentelijke organisatie nodig. Bij POO is dat vooral faciliterend in de vorm van communicatie, vragen beantwoorden en uitvoeren van registratie in de BRP. Bij GOO is de gemeentelijke inzet groter. De gemeente is dan verantwoordelijk voor de opvang en verzorging van vluchtelingen in een locatie en daarmee verantwoordelijk voor het adequaat zijn van de opvanglocatie (eisen aan het gebouw en terrein) en verantwoordelijk voor de vluchtelingen die daar opgevangen worden. Deze verantwoordelijkheid betreft o.a. onderwijs, zorg, leefgeld en bij bijzondere doelgroepen ook maatschappelijke ondersteuning en/of Jeugdzorg.

Er zijn drie soorten opvang mogelijk:

- Crisisopvang tot 72 uur (sporthallen etc.)
- Kortdurende opvang tot 3 maanden (bijvoorbeeld de Kulck)
- Langdurige (grootschalige) opvang

Al deze vormen van opvang kunnen op enig moment ook in onze gemeente aan de orde zijn. Voor de gemeentelijke inzet maken we kosten. Het gaat om materiele kosten, zoals het bouwkundig gereed maken van locaties en tijdelijke inrichting/inventaris, en personele kosten, zoals de inzet van collega's in de crisisorganisatie om de vluchtelingen op te vangen (de locaties te onderzoeken, de opvang op te starten en dagelijks 'te organiseren'). Voor zowel de POO als GOO geldt daarnaast dat we ook 'leefgeld'/'weekgeld' betalen aan de vluchtelingen uit Oekraïne. Dit besluit heeft betrekking op de budgetkant, de dekking van de kosten en niet op de inhoudelijke keuzes.

In de begroting 2022 is geen budget voor deze kosten opgenomen. Formeel kan het college pas uitgaven doen als er budget is. Om dit budget te regelen vragen we de Raad een budget

beschikbaar te stellen. Op dit moment kunnen we nog geen inschatting maken van de te verwachten kosten. We weten nog niet hoe lang de oorlog aanhoudt en dus ook nog geen zicht op de omvang (aantallen) en duur van de (crisis)opvang. Dit is vergelijkbaar met de periode van de Corona-crisis. In analogie met die crisis vragen we ook nu de Raad een budget beschikbaar te stellen dat we nog niet goed kunnen onderbouwen, maar wat het college we de mogelijkheid biedt om slagvaardig te zijn in deze landelijke crisissituatie. De verantwoording regelen we via de P&C-cyclus. Net als bij de inzet van het Corona-crisis budget legt het college via de P&C-cyclus specifiek en uitgebreid verantwoording af over de inzet. De uitgaven moeten daarbij direct te relateren zijn aan de gemeentelijke inzet voor Oekraïne vluchtelingen.

Vooralsnog vragen we om een eerste budget van € 1 miljoen, o.a. benodigd voor de eerste GOO-locatie (de Kulck), het voorbereiden van nieuwe locaties en het verzorgen van vluchtelingen. Het Rijk heeft al aangekondigd de gemeentelijke kosten te gaan vergoeden. Over de manier waarop dit gebeurt vindt ten tijde van het schrijven van dit voorstel nog overleg plaats tussen VNG en het Rijk. Er is daarbij een 'normvergoeding' van € 100 per dag per opgevangen vluchteling genoemd, maar ten tijde van het maken van dit voorstel is nog niet duidelijk wat de status van dit bedrag is. Eventuele Rijksbijdrage verrekenen we met de reeds gemaakte gemeentelijke kosten en daarmee de reserve 'Opvang vluchtelingen Oekraïne'.

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

Zie samenvatting.

2. Maatschappelijk effect

Opvang van Oekraïense vluchtelingen onder voldoende humanitaire omstandigheden.

3. Argumenten

1.1 Voor het doen van uitgaven in het kader van de crisisopvang Oekraïne is formeel budget nodig van de Raad

Het budgetrecht ligt bij de Raad. Voor de crisisopvang is nog geen budget in de begroting 2022 opgenomen. Om rechtmatig uitgaven te doen door het college te doen is dit wel nodig.

1.2 De te verwachten uitgaven zijn op dit moment niet in te schatten; budget van € 1,0 miljoen geeft komende periode slagkracht aan het college

Het kenmerk van een crisis is dat er snel gehandeld moet kunnen worden en dat informatie niet compleet is. Ook in dit geval is daar sprake van. Het is onduidelijk wat de omvang en duur zal zijn van de opvang waar Lansingerland verantwoordelijk voor is. Ook is nog onduidelijk welk deel van deze uitgaven het Rijk gaat vergoeden en op welke manier. Daar vindt nog overleg over plaats tussen Rijk en VNG, waarbij uitgangspunt is dat gemeenten er niet op achteruit mogen gaan. Er is in dat kader een (voorlopig) normbedrag genoemd van € 100 per opgevangen vluchteling (GOO) per dag. Omdat dit alles nog onzeker is stellen we voor voorlopig uit te gaan van een eerst budget om uitgaven te kunnen doen van € 1,0 miljoen (dit komt ongeveer overeen met de opvang van 100 vluchtelingen GOO per dag voor circa 3 maanden/100 dagen). Dit is dus een budget voor de uitgaven. Zodra duidelijk is welk deel het Rijk hiervan vergoedt is

duidelijk welk deel (netto) ten laste van de gemeente komt. Dit verwerken we in de tussentijdse P&C-documenten.

2.1 Door het vormen van een reserve houden we de uitgaven en dekking hiervan apart inzichtelijk

Door een aparte reserve te vormen houden we ook direct een aparte/specifieke administratie bij van de inkomsten en uitgaven rondom de opvang vluchtelingen Oekraïne. Conform de nota reserve en voorzieningen wordt bij het vormen van een bestemmingsreserve ook besloten wat de maximale hoogte van de reserve is, in dit geval € 1,0 miljoen en de maximale looptijd. De looptijd stellen we vooralsnog vast t/m begrotingsjaar 2023. We verwachten dat de opvang vluchtelingen Oekraïne in ieder geval heel 2022 zal spelen (ook als de oorlog snel eindigt, huizen/gebieden zijn onbewoonbaar en de spanningen zijn niet snel weg) en mogelijk ook een deel van 2023. Dit voorkomt ook dat we elk jaar opnieuw een besluit moeten nemen.

3.1 De algemene reserve is (mede) bestemd om onverwachte uitgaven te dekken

Aangezien nog niet duidelijk is welk deel van de uitgaven door het Rijk worden vergoed 'begroten' we nog geen baten/inkomsten. Er is dus (tijdelijk) dekking nodig voor het budget. Als (voorlopige) dekking, in afwachting van de Rijksbijdrage, voor de uitgaven houden we de algemene reserve aan. Deze is nog ruim voldoende om risico's te dekken en de crisisopvang Oekraïne is ook een risico dat valt onder de werking van het 'weerstandvermogen'/algemene reserve.

4. Kanttekeningen

1.1 Het budget van € 1,0 miljoen is niet onderbouwd met een raming

Gezien de aard van de situatie (crisis) is op dit moment geen goede schatting te maken van het benodigde budget voor de uitgaven. Zoals onder argument 1.2 aangegeven komt de € 1,0 miljoen overeen met een mogelijke normvergoeding van € 100 per dag, de opvang van 100 vluchtelingen (locatie de Kulck zijn er per heden 50) voor een periode van circa 100 dagen. Mocht er uiteindelijk meer dan € 1,0 miljoen uitgaven nodig zijn (zonder rekening te houden met eventuele Rijksvergoeding) dan komt het college, via de reguliere P&C-cyclus met een nieuw voorstel naar de Raad om het budget c.q. de bestemmingsreserve te verhogen.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

Om rechtmatig uitgaven te doen is formeel een budget nodig voor de opvang vluchtelingen Oekraïne. Dit voorstel regelt dat budget en de (voorlopige) dekking. Op basis van de huidige opvangcapaciteit in de Kulck (50 vluchtelingen), een mogelijke verdubbeling in de komende maanden en uitgaande van een mogelijke normvergoeding van € 100 per dag en een periode van 100 dagen (circa 3 maanden) reserveren we een budget van € 1,0 miljoen. Dekking vindt in eerste instantie plaats via de Algemene Reserve. Ten laste van de Algemene Reserve wordt een Reserve opvang vluchtelingen Oekraïne gecreëerd. Deze reserve kent in eerste instantie een looptijd t/m 2023. De baten en lasten met betrekking tot de omvang worden apart geadmistreerd zodat hierover apart verantwoording kan worden afgelegd via de reguliere P&C cyclus, een werkwijze vergelijkbaar met de reserve Corona.

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Mocht het aantal opgevangen vluchtelingen de komende maanden toenemen dan zal via de Zomerrapportage een eventuele verhoging van het budget worden aangevraagd.

6. Juridische aspecten

Artikel 189 Gemeentewet.

7. Duurzaamheid

Waar mogelijk worden opvanglocatie ingericht op een duurzame wijze. Bijvoorbeeld t.a.v. het verwerken van afval.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

N.v.t.

9. Verdere procedure

Na besluit van de Raad verwerkt team Financiën de begrotingswijziging. In de financiële administratie is inmiddels al een specifieke grootboekrekening aangemaakt voor de baten en lasten opvang vluchtelingen Oekraïne.

Via de reguliere P&C-cyclus legt het college verantwoording af aan de Raad over de baten en lasten en inzet van de reserve inzake de opvang vluchtelingen Oekraïne. Waarschijnlijk zal het Rijk geld beschikbaar stellen via een specifieke regeling. Verantwoording aan het Rijk vindt dan plaats via de zogenoemde Sisa-bijlage bij de jaarstukken.

Bijlagen

Geen.

Onderwerp	Budget opvang vluchtelingen Oekraïne
Portefeuillehouder	Simon Fortuyn
Registratienummer	BR2200018
Datum raad	12/05/2022

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- de opvang van Oekraïense vluchtelingen mede een taak van gemeenten is;
- voor de opvang uitgaven door de gemeente gedaan worden;
- de Raad het budgetrecht heeft op;
- in de begroting 2022 nog geen budget is opgenomen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen;
- het Rijk waarschijnlijk (grotendeels) de kosten vergoed van de gemeente;
- vooruitlopend op een Rijksvergoeding de uitgaven voorlopig gedekt kunnen worden uit de algemene reserve.

Rekening te houden met

- artikel 189 van de Gemeentewet.

Besluit(en)

1. Een budget van € 1,0 miljoen beschikbaar te stellen voor de opvang vluchtelingen Oekraïne.
2. Hiervoor een bestemmingsreserve 'Opvang vluchtelingen Oekraïne' te vormen met een voorlopige looptijd van 2 jaar.
3. Deze reserve te vormen ten laste van de Algemene Reserve.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 12 mei 2022,

de griffier,

Bert Schouten